

Konservatīvo ideju popularitāte sabiedrībā

Latvijas iedzīvotāju aptauju dati

Arnis Kaktiņš

pētījumu centra SKDS vadītājs

Pētījuma metodoloģija

Pētījuma veicējs:	pētījumu centrs SKDS
Pasūtītājs:	Eiropas Parlamenta Eiropas Konservatīvo un Reformistu (ECR) politiskās grupa
Mērķa grupa:	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Respondentu skaits:	1018 respondenti
Aptaujas metode:	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
Izlases metode:	Stratificēta nejaušā izlase
Ģeogrāfiskais pārklājums:	Visa Latvija
Aptaujas veikšanas laiks:	13.07.2012. – 24.07.2012.

Prezentācijā izmantoti arī dati no Populāres Latvija pētījuma, kas veikts 13.01.–29.01.2012.

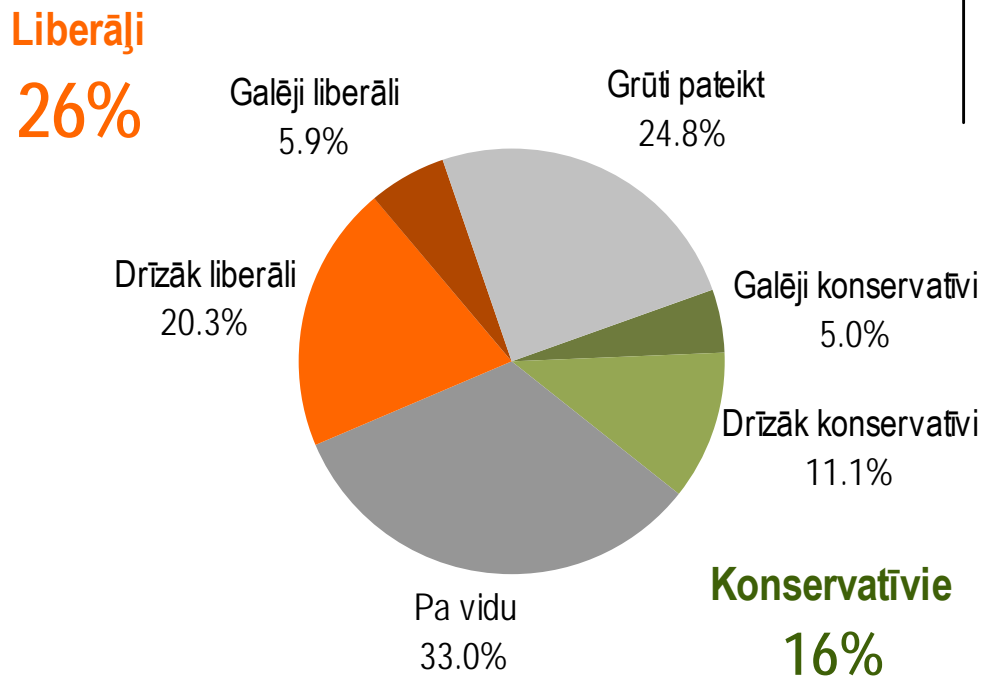
Konservatīvie un liberāļi – pašvērtējums un realitāte

Konservatīvie un liberāļi - pašvērtējums un realitāte

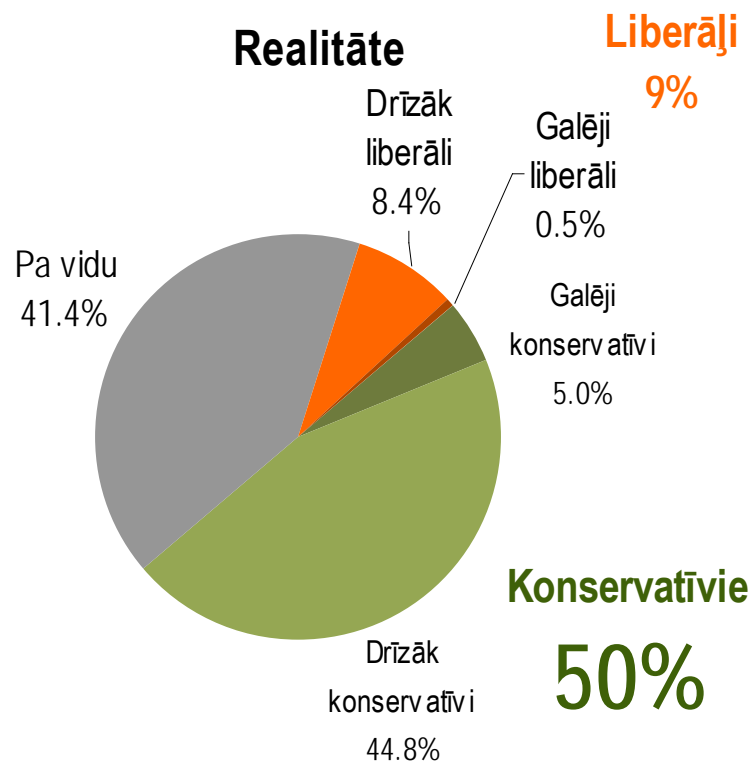
Q: "Lūdzu pasakiet vai Jūs sevi vairāk uzskatāt par konservatīvi vai liberāli noskaņotu? Savu vērtējumu, lūdzu, izsakiet 5 punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka Jūs esat ļoti konservatīvi, bet 5 – ka ļoti liberāli noskaņots.."

Dati iegūti apkopojot respondentu atbildes uz trīspadsmit dažādiem ar vērtīborientācijām "konservatīvs - liberāls" saistītiem jautājumiem

Pašvērtējums

Realitāte

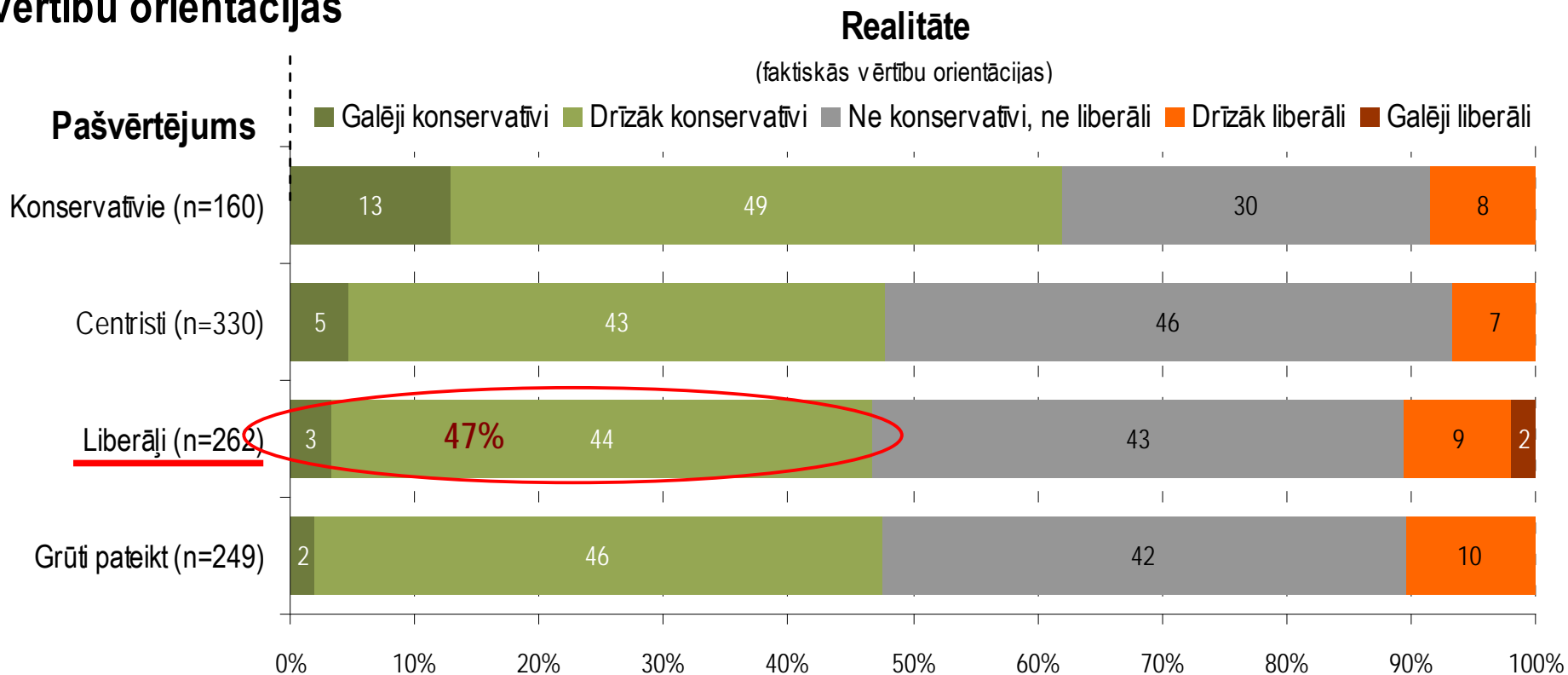

Bāze: visi respondenti, n=1001

SKDS dati

Konservatīvie un liberāļi – pašvērtējums un realitāte

Iedzīvotāju, kuri sevi uzskata par konservatīvi vai liberāli noskaņotiem, faktiskās vērtību orientācijas

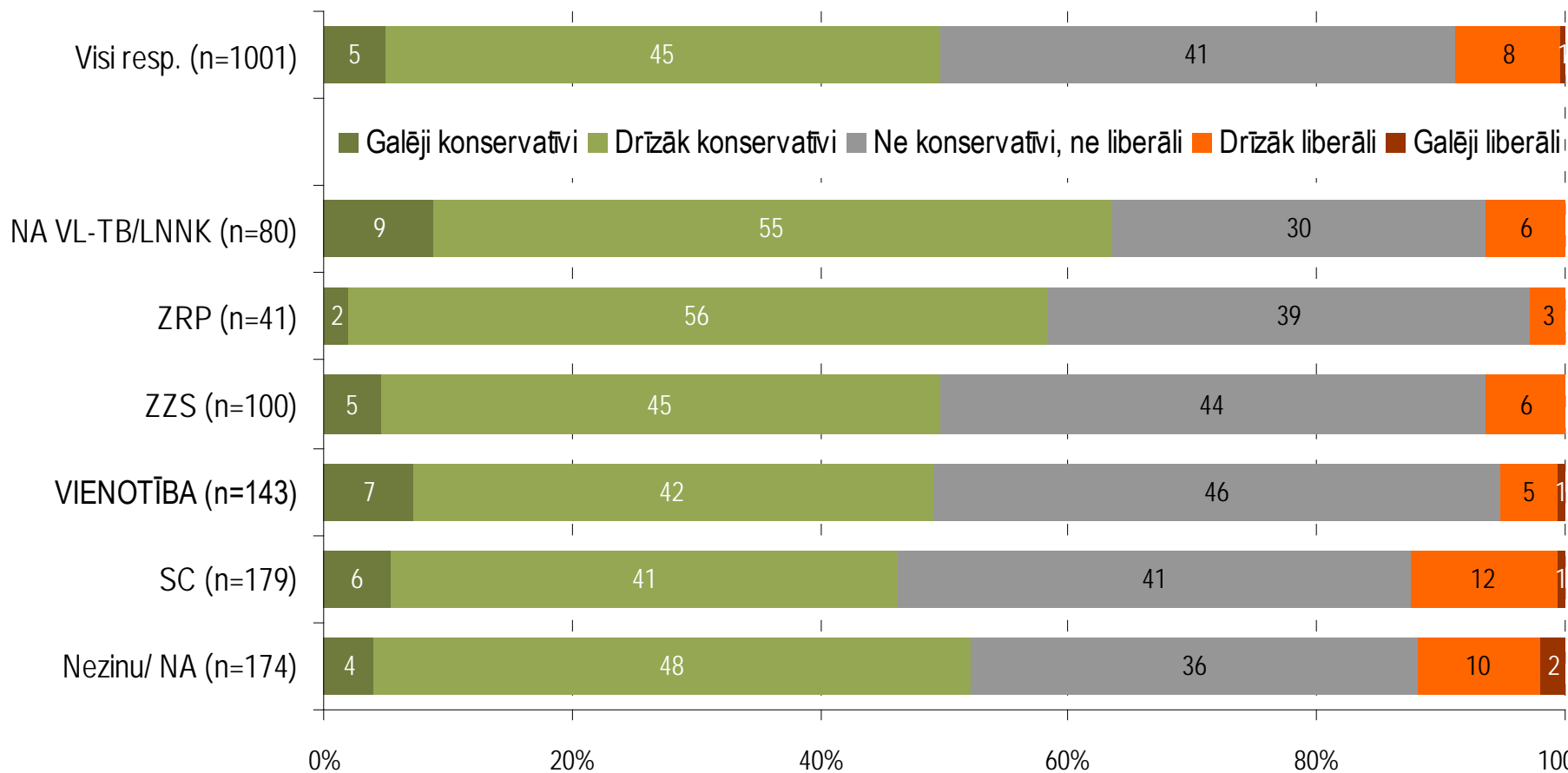
Bāze: visi respondenti, n skatīt grafikā

SKDS dati

Konservatīvie un liberāļi – pašvērtējums un realitāte

Konservatīvo un liberāļu īpatsvars dažādu partiju atbalstītāju vidū

Faktiskās vērtību orientācijas

Bāze: visi respondenti, n skatīt grafikā

SKDS dati

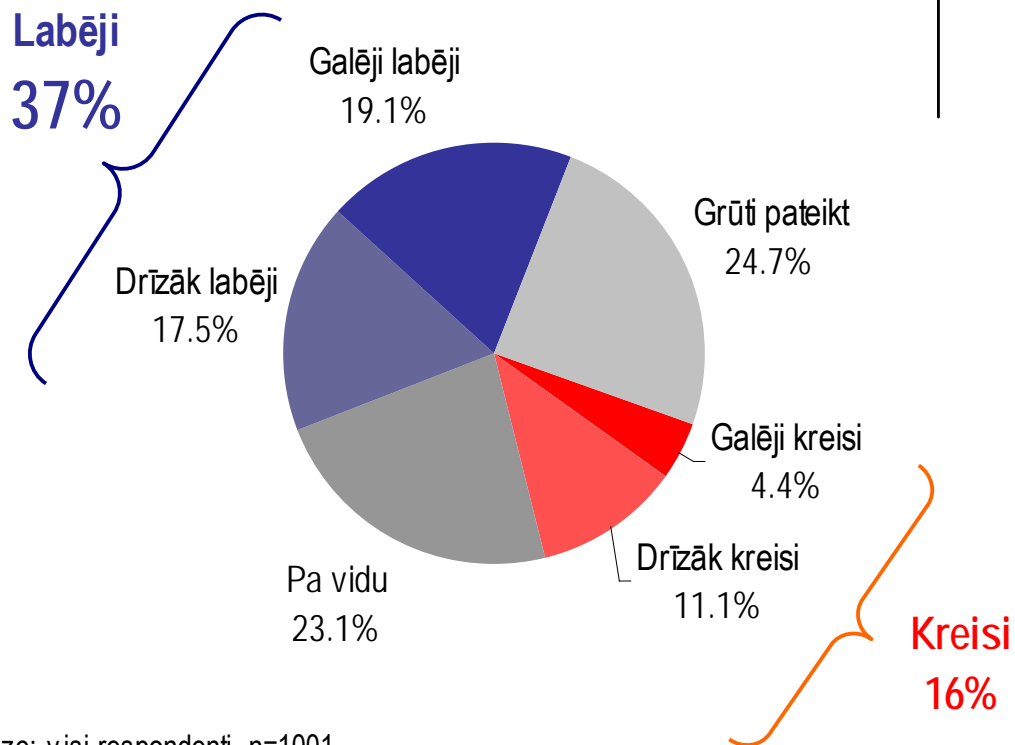
Kreisie un labējie – pašvērtējums un realitāte

Kreisie un labējie - pašvērtējums un realitāte

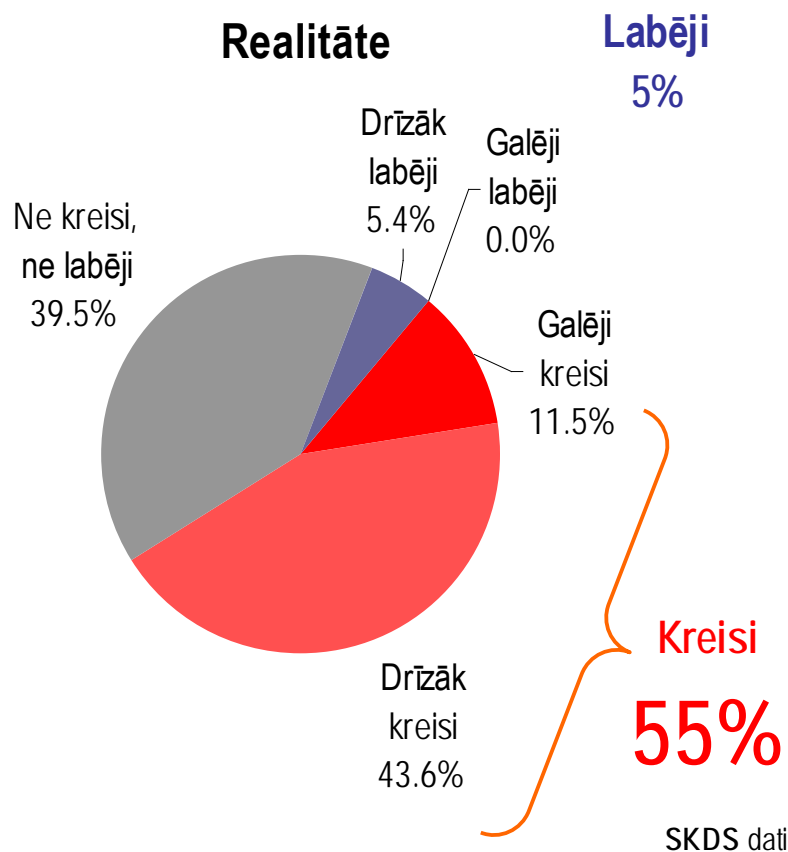
Q: "Domājot par Jūsu uzskatu sistēmu un vērtību orientācijām, vai Jūs vairāk esat kreisi vai labēji noskaņots? Savu vērtējumu, lūdzu, izsakiet 5 punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka Jūs esat pilnībā kreisi noskaņots, bet 5 – ka pilnībā labēji noskaņots."

Dati iegūti apkopojot respondentu atbildes uz vienpadsmit dažādiem ar vērtīborientācijām "kreiss - labējs" saistītiem jautājumiem

Pašvērtējums

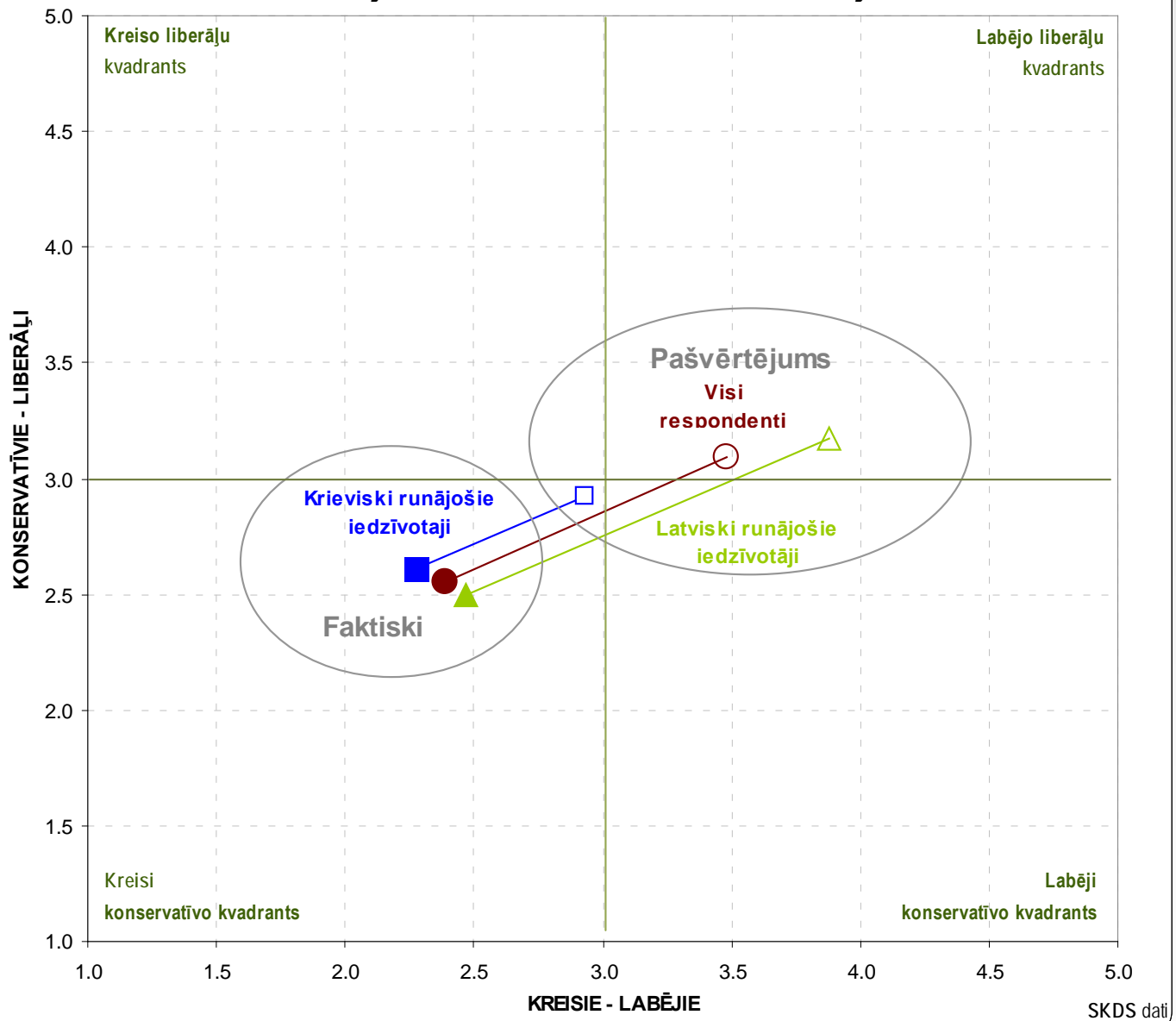
Realitāte

Bāze: visi respondenti, n=1001

SKDS dati

Pašvērtējums un faktiskās vērtību orientācijas

Faktiskās vērtību orientācijas

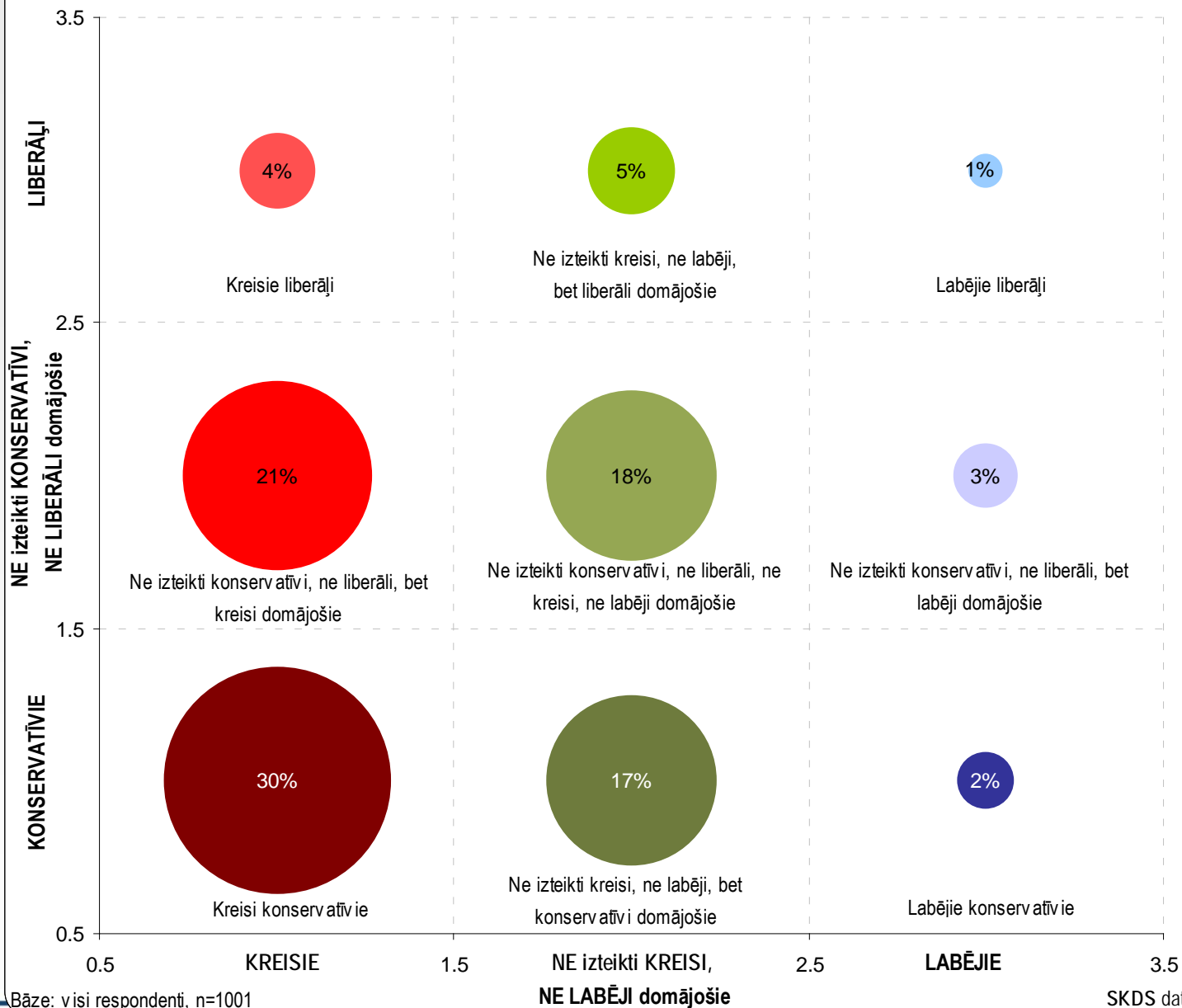
SKDS dati

Faktiskās vērtību orientācijas

SKDS dati

Iedzīvotāju segmentācija

Bāze: visi respondenti, n=1001

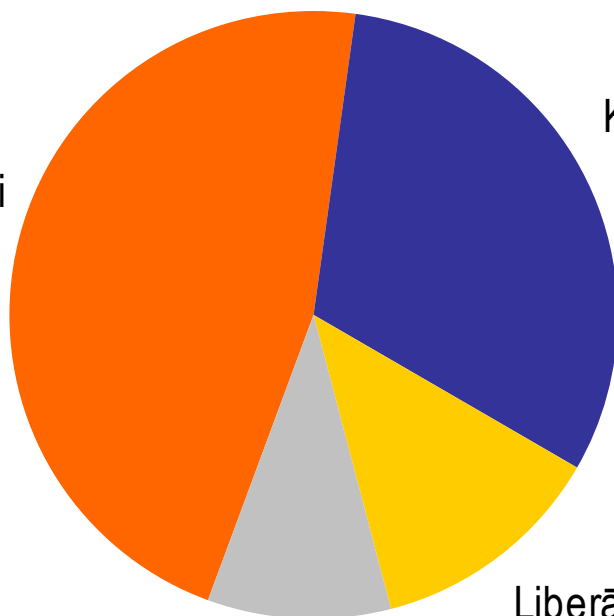
SKDS dati

Valsts galvenie uzdevumi - sociālistisks, konservatīvs vai liberāls pieprasījums

J: "Domājot par valsti un tās galvenajiem uzdevumiem, kurš no sekojošajiem aprakstiem vislabāk atspoguļo to, kādiem, Jūsaprāt, būtu jābūt valsts galvenajiem uzdevumiem?"

Valstij ir jā rūpējas par sociālo taisnīgumu un vienlīdzību, jāgādā par visiem iedzīvotājiem un jānodrošina visiem bez izņēmuma pienācīgs dzīves līmenis. Valstij ir jā saglabā kontrole par stratēģiski svarīgajām nozarēm un ar nodokļu palīdzību jāpārdala bagātība. Valstij ir jāgarantē visu sabiedrības locekļu vienlīdzība.

Sociālisti
46.6%

Grūti pateikt
9.7%

Konservatīvie
31.3%

Valstij ir jānodrošina kārtību, drošību un likuma varu. Ir nepieciešama stipra policija un armija. Valstij ir jā rūpējas par tradīciju saglabāšanu, morāles normām un patriotismu, jāatbalsta baznīca. Jāgādā, lai valstī būtu patstāvīgi, nodrošināti un iniciatīvas pilni pilsoņi. Valstij ir jāstimulē biznesa attīstība un uzņēmējdarbības iniciatīva.

Liberāļi
12.5%

Valstij, vispirām kārtām, ir jānodrošina cilvēka tiesības un brīvības, jo tikai atsevišķs, privāts indivīds ir galvenā vērtība. Individu politiskās un morālās tiesības ir jāstāda augstāk par sabiedrības interesēm. Valsts vara pār cilvēku ir jāierobežo, tās funkcijas – jāsamazina līdz minimumam. Valstij galvenokārt ir tikai jāseko līdzī spēles noteikumiem – visu pārējo regulē brīvais tirgus un brīva konkurence.

Bāze: visi respondenti, n=1001

SKDS dati

Kāda retorika šķiet simpātiska Latvijas iedzīvotājiem

Dažādu ideju īstenošanas vēlamība Latvijā

Q: "Domājot par Latviju un tās dažādiem iespējamajiem attīstības virzieniem nākotnē, cik vēlama, Jūsaprāt, būtu sekojošu ideju īstenošana Latvijā? Vai tā būtu ļoti vēlama, drīzāk vēlama, drīzāk nevēlama vai ļoti nevēlama?"

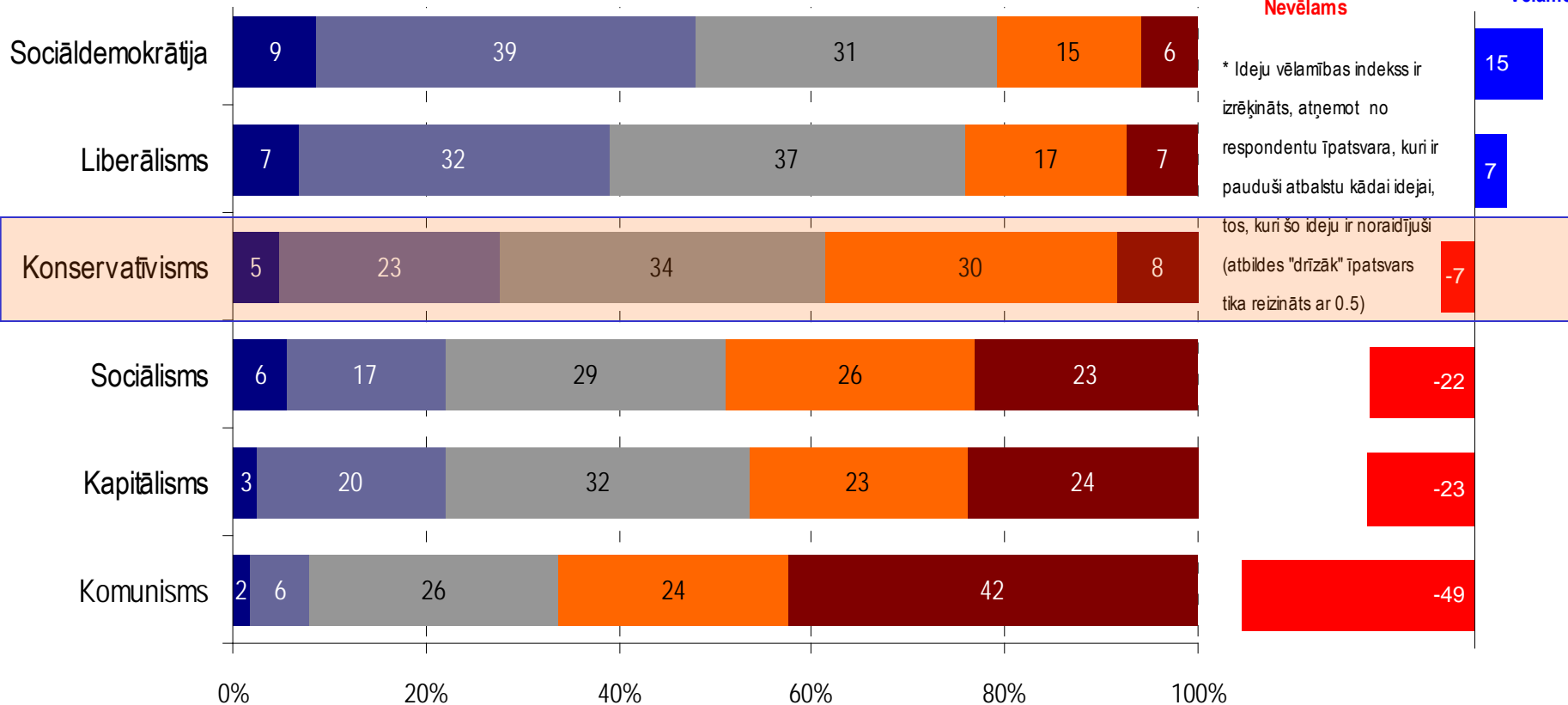
■ Ļoti vēlami
 ■ Drīzāk vēlami
 ■ Grūti pateikt
 ■ Drīzāk nevēlami
 ■ Ļoti nevēlami

Ideju vēlamības

indekss

Nevēlams

Vēlams

* Ideju vēlamības indekss ir izrēķināts, atņemot no respondentu īpatsvara, kuri ir pauduši atbalstu kādai idejai, tos, kuri šo ideju ir noraidījuši (atbildes "drīzāk" īpatsvars tika reizināts ar 0.5)

Bāze: visi respondenti, n=1001

SKDS dati

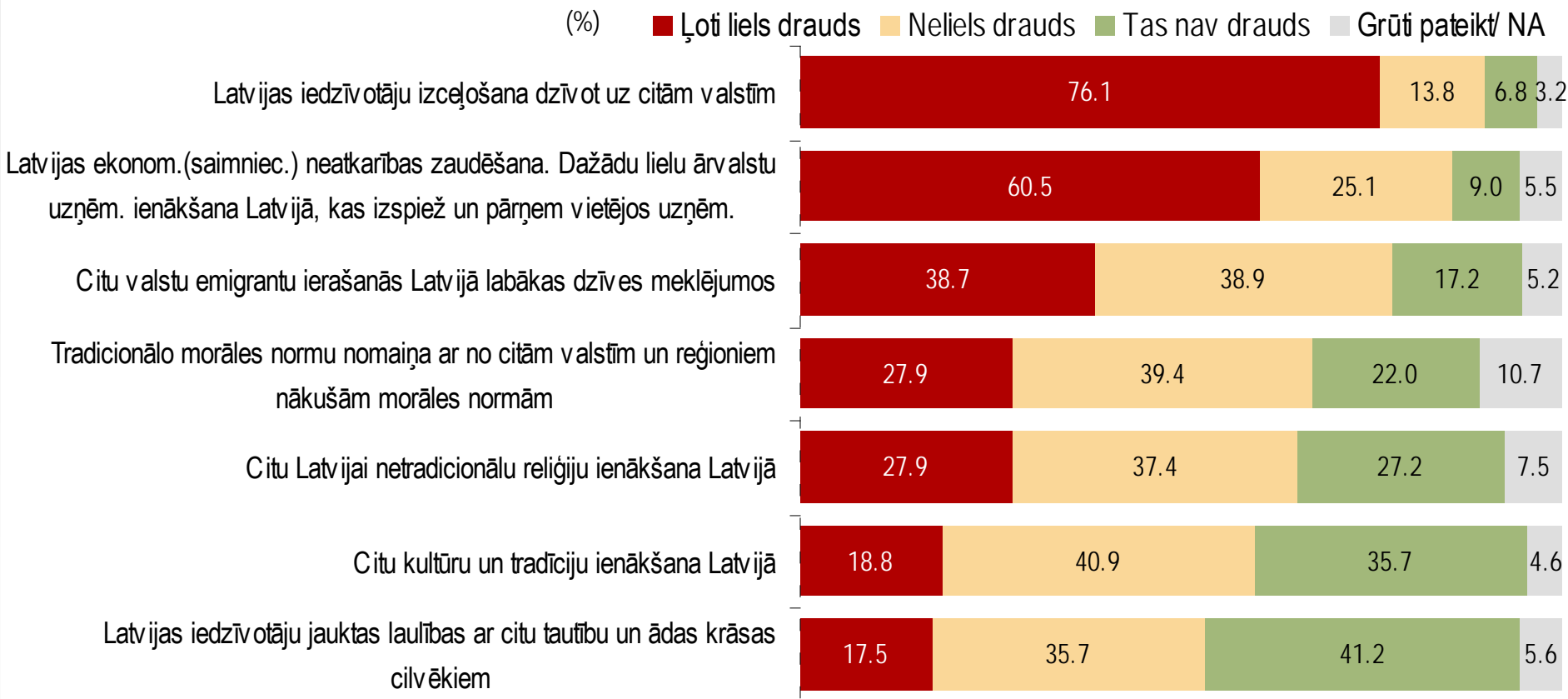
2012.gada jūlija aptaujas rezultāti

Latvijas iedzīvotāju bažas un bailes

Uzskati par draudiem Latvijas sabiedrībai

"Sabiedrībā bieži tiek runāts par dažādiem apdraudējumiem, ar kuriem Latvija un tās iedzīvotāji saskaras jau tagad vai var saskarties jau tuvākajā nākotnē. Lūdzu, novērtējiet katru no šiem faktoriem un pasakiet, cik liels drauds, Jūsaprāt, tas ir Latvijai un tās iedzīvotājiem. Lūdzu, savu vērtējumu izsakiet, domājot tieši par apdraudētību (t.i., nevēlamām sekām), nevis par to, vai šāda lieta vispār pastāv vai arī varētu notikt nākotnē."

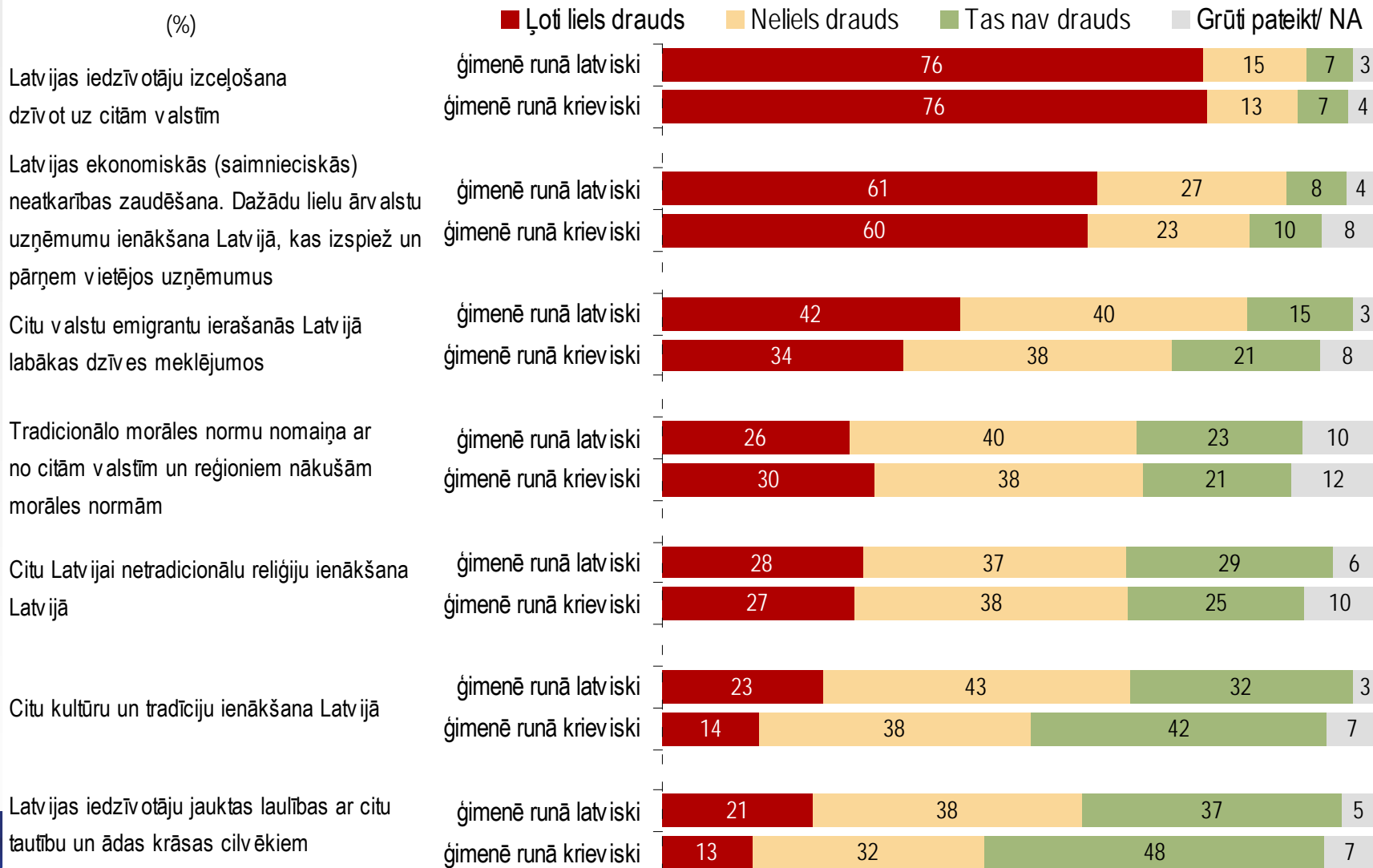

Bāze: visi respondenti, n=1018

SKDS dati

Uzskati par draudiem Latvijas sabiedrībai / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

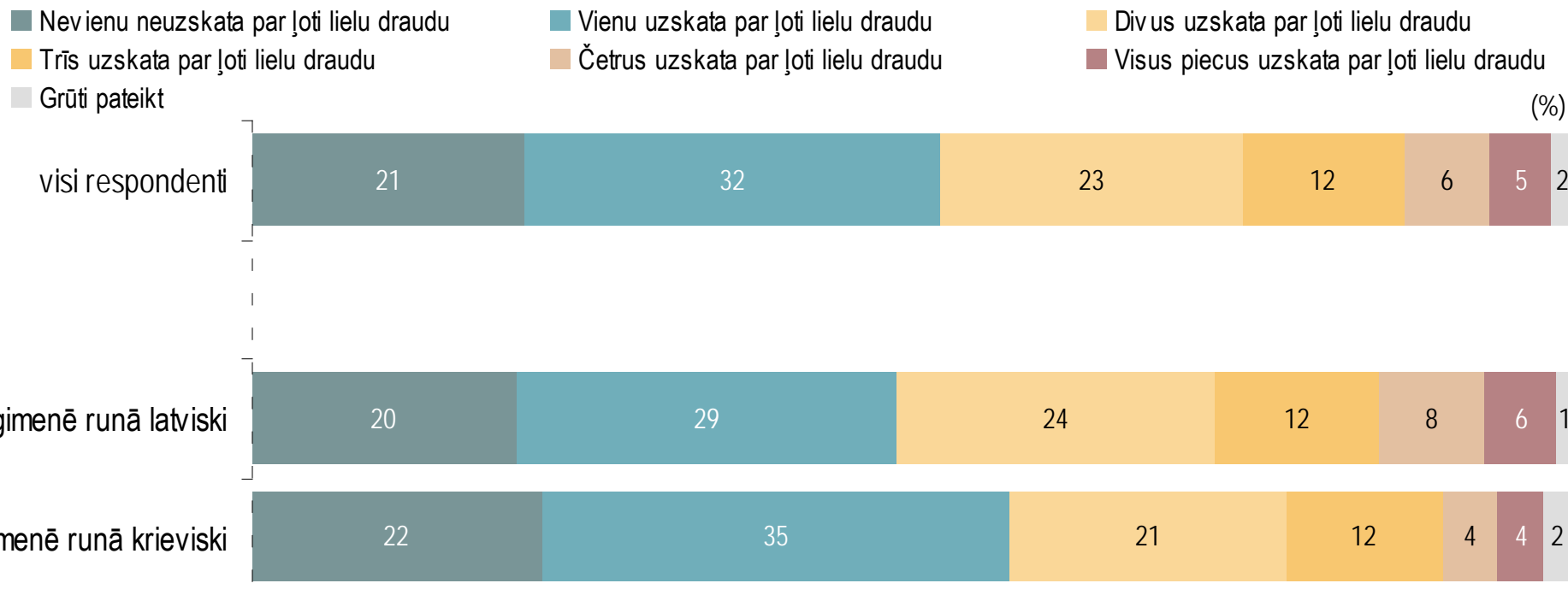
"Sabiedrībā bieži tiek runāts par dažādiem apdraudējumiem, ar kuriem Latvija un tās iedzīvotāji saskaras jau tagad vai var saskarties jau tuvākajā nākotnē. Lūdzu, novērtējiet katru no šiem faktoriem un pasakiet, cik liels drauds, Jūsaprāt, tas ir Latvijai un tās iedzīvotājiem. Lūdzu, savu vērtējumu izsakiet, domājot tieši par apdraudētību (t.i., nevēlamām sekām), nevis par to, vai šāda lieta vispār pastāv vai arī varētu notikt nākotnē."

Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

Latvijas sabiedrība – atvērta vai noslēgta?

Uzskati par lieliem draudiem Latvijas sabiedrībai / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

SKDS dati

Apdraudējumi, kas izmantoti respondentu klasifikācijai

- Ekonomiskās neatkarības zaudēšana/ ārvalstu uzņēmumu ienākšana
- Emigrantu ierašanās
- Tradicionālo morāles normu erozija/ svešu morāles normu ienākšana
- Svešu reliģiju ienākšana
- Svešu kultūru un tradīciju ienākšana

Latvijas sabiedrība – atvērta vai noslēgta?

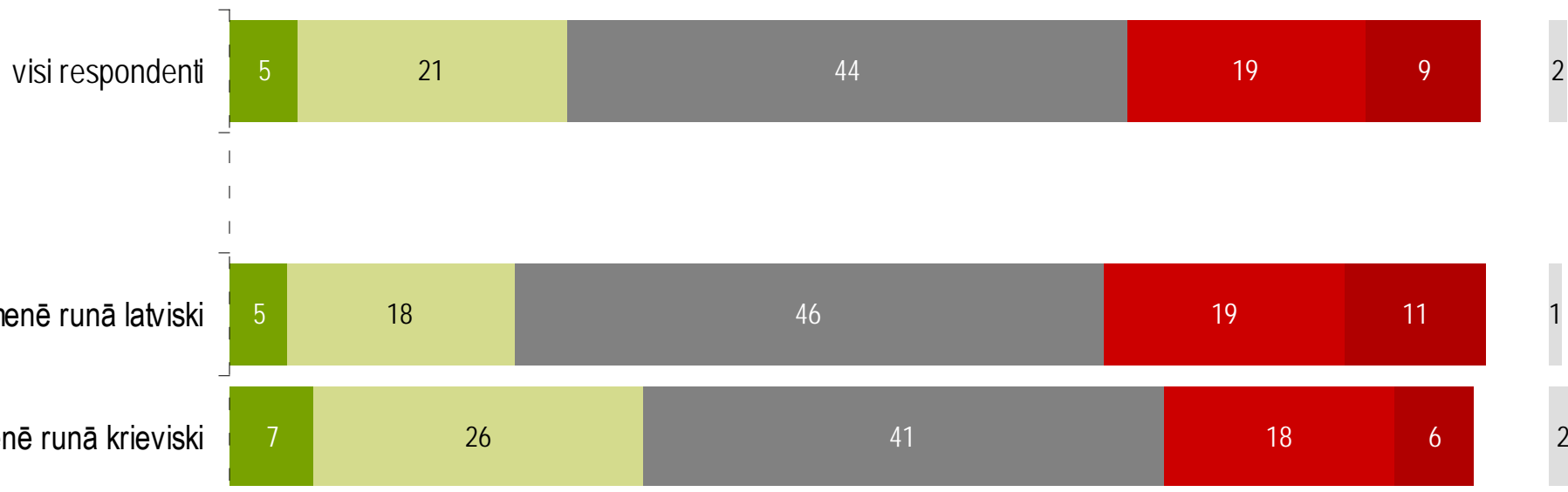
Atvērtās vai noslēgtās sabiedrības atbalstītāji / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

← **ATBALSTA ATVĒRTU SABIEDRĪBU**

ATBALSTA NOSLĒGTU SABIEDRĪBU →

■ Ļoti atbalsta atvērta sabiedrību ■ Drīzāk atbalsta atvērta sabiedrību ■ Neatbalsta ne atvērta, ne noslēgtu ■ Drīzāk atbalsta noslēgtu sabiedrību
■ Ļoti atbalsta noslēgtu sabiedrību ■ Grūti pateikt/ NA

(%)

Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

SKDS dati

Latvijas sabiedrība – atvērta vai noslēgta?

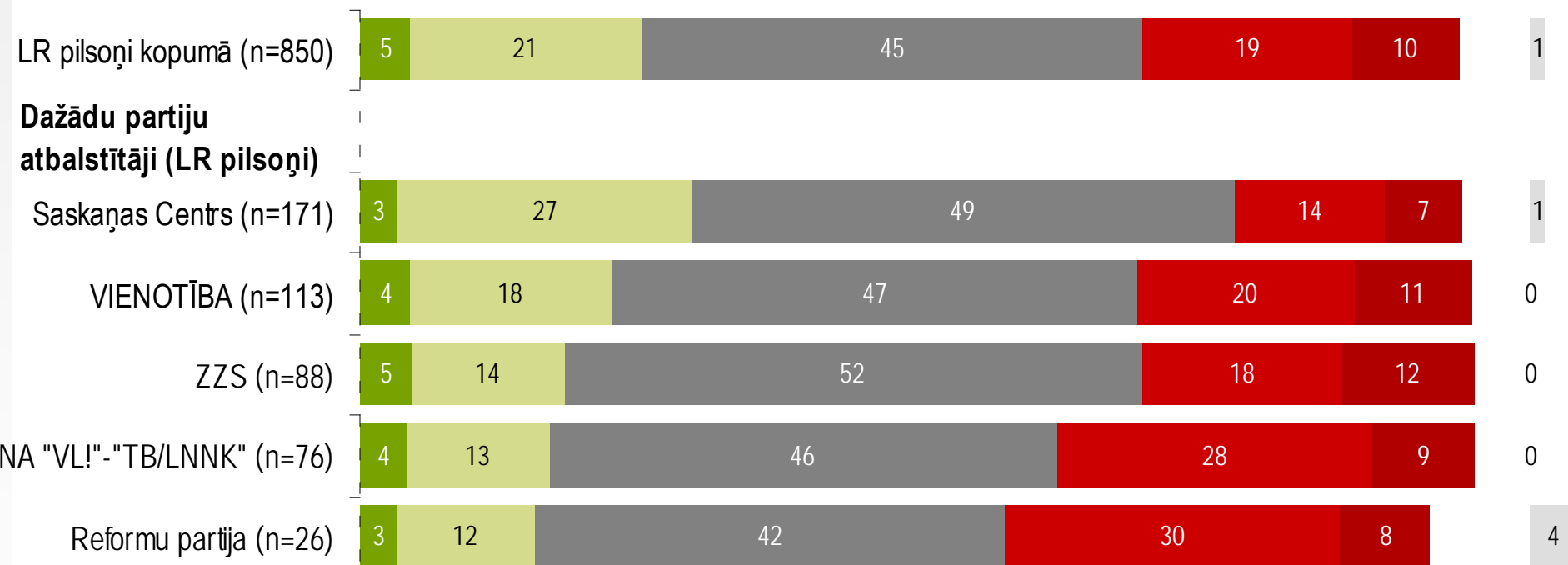
Atvērtās vai noslēgtās sabiedrības atbalstītāji / dažādu partiju atbalstītāji

ATBALSTA ATVĒRTU SABIEDRĪBU

ATBALSTA NOSLĒGTU SABIEDRĪBU

■ Ļoti atbalsta atvērta sabiedrību
 ■ Drīzāk atbalsta atvērta sabiedrību
 ■ Neatbalsta ne atvērta, ne noslēgtu
 ■ Drīzāk atbalsta noslēgtu sabiedrību
■ Ļoti atbalsta noslēgtu sabiedrību
 ■ Grūti pateikt/ NA

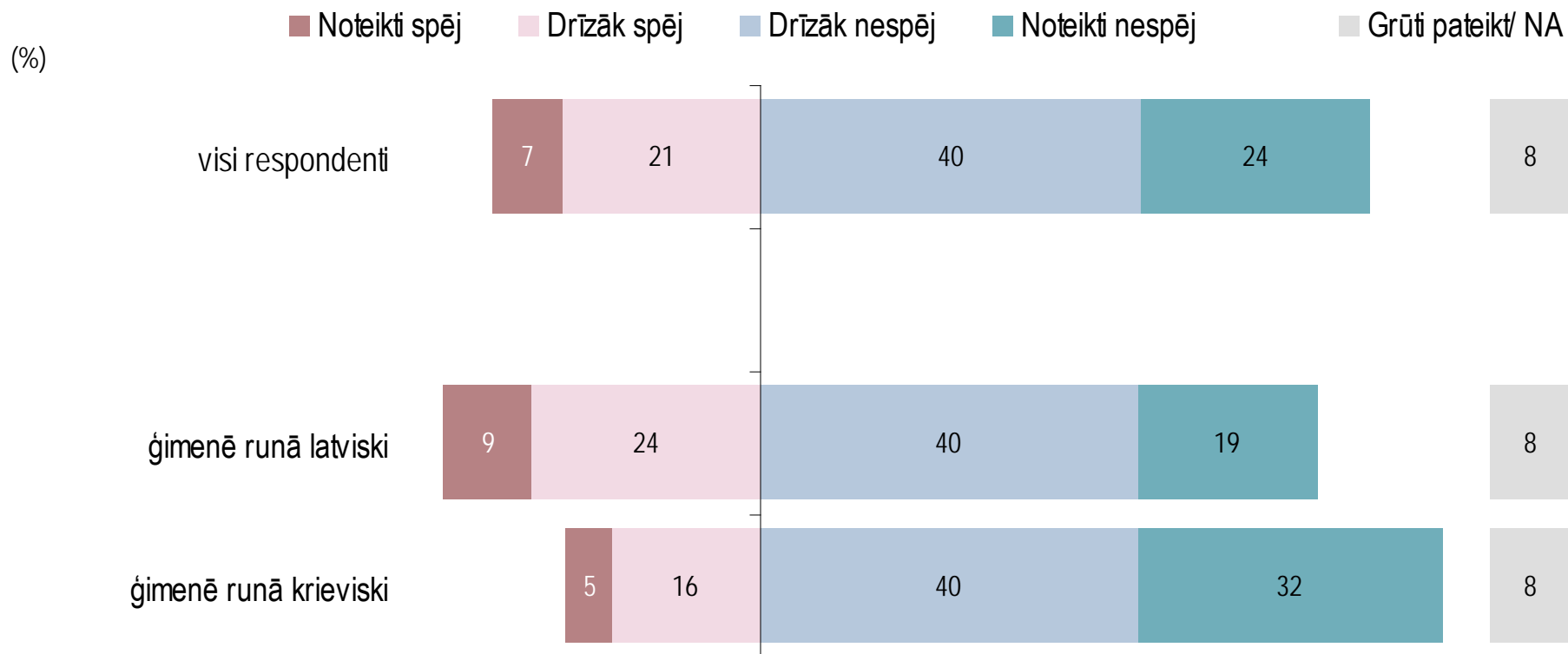
(%)

Latvijas spēja būt pilnībā neatkarīgai un suverēnai

Uzskati par Latvijas spēju pastāvēt pašai par sevi / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

"Kā Jums šķiet, vai Latvija ir spējīga sekmīgi pastāvēt kā pilnībā neatkarīga un suverēna valsts, īpaši neorientējoties uz kādām valstīm vai reģioniem?"

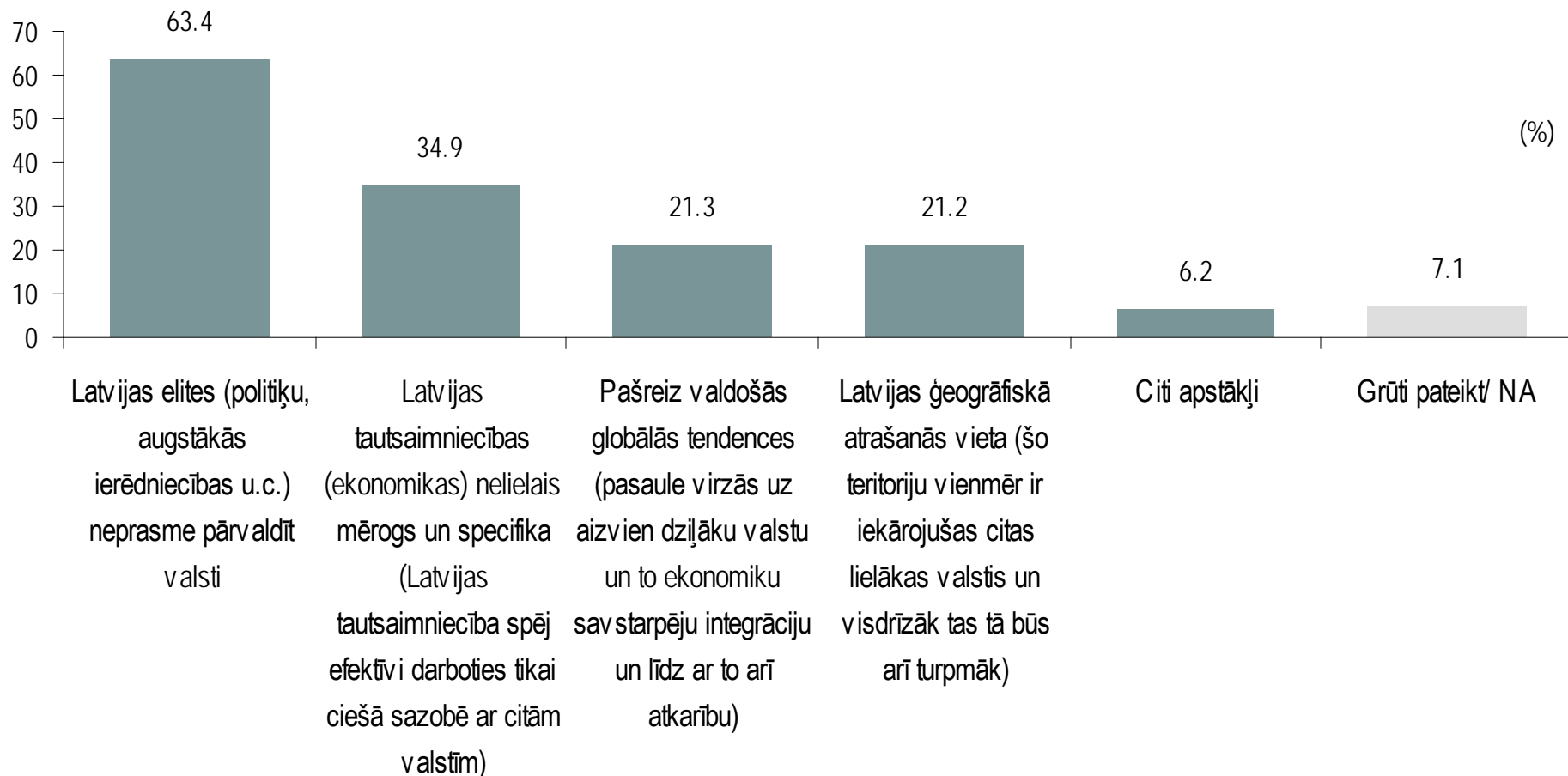
Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

SKDS dati

Šķēršļi Latvijas neatkarībai un suverenitātei

Šķēršļi Latvijas kā neatkarīgas un suverēnas valsts pastāvēšanai

"Kuri no šiem faktoriem, Jūsaprāt, apgrūtina vai pat nedod iespējas Latvijai sekmīgi pastāvēt kā pilnībā neatkarīgai un suverēnai valstij?"

Bāze: visi respondenti, n=1018

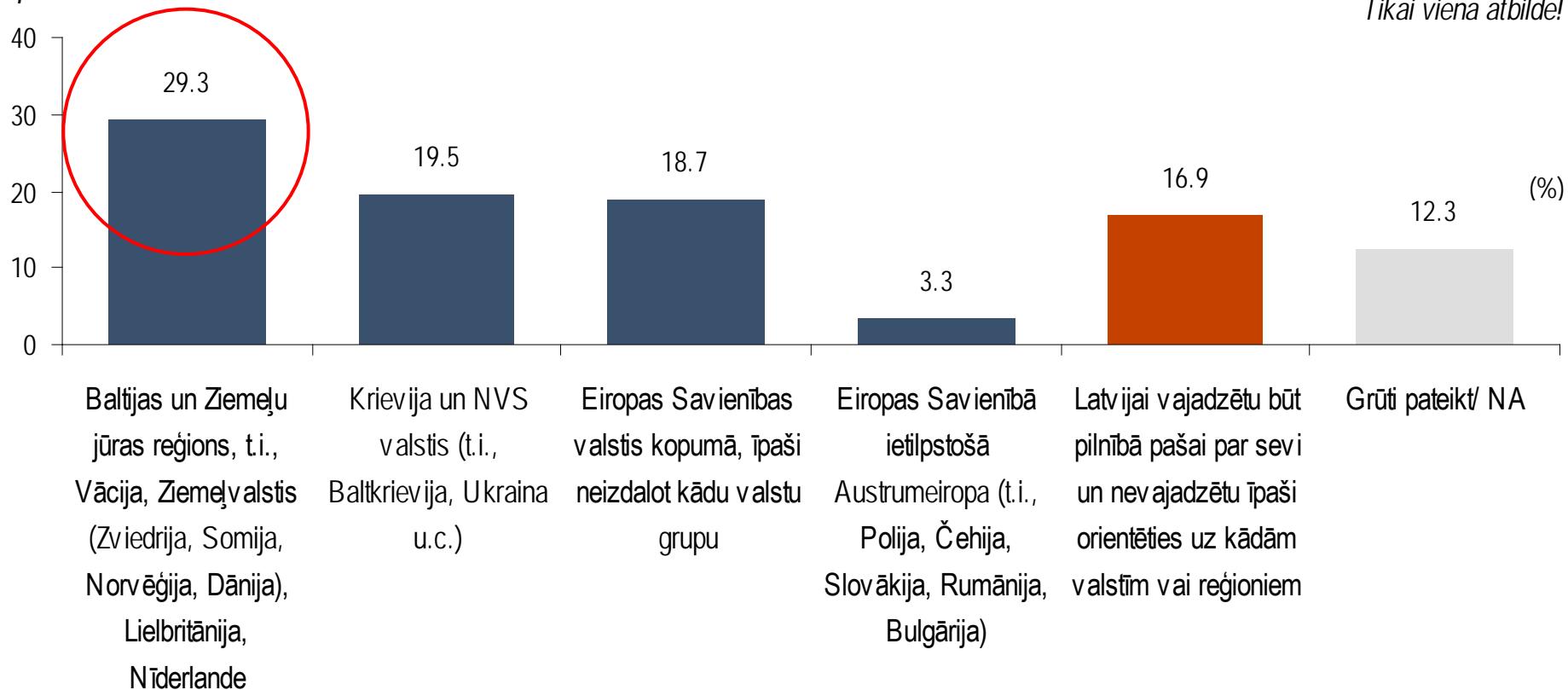
Iespējamās vairākas atbildes, % summa > 100%

Latvijas ģeopolitiskā orientācija

Latvijas ģeopolitiskā orientācija

"Domājot par to, kādai būtu jābūt Latvijas ģeopolitiskajai orientācijai (t.i., kādā virzienā Latvijai vajadzētu vispirmām kārtām censties veidot gan saimnieciskās, gan kultūras saites), uz kādām valstīm vai to grupām Latvijai vajadzētu orientēties vispirmām kārtām?"

Tikai viena atbilde!

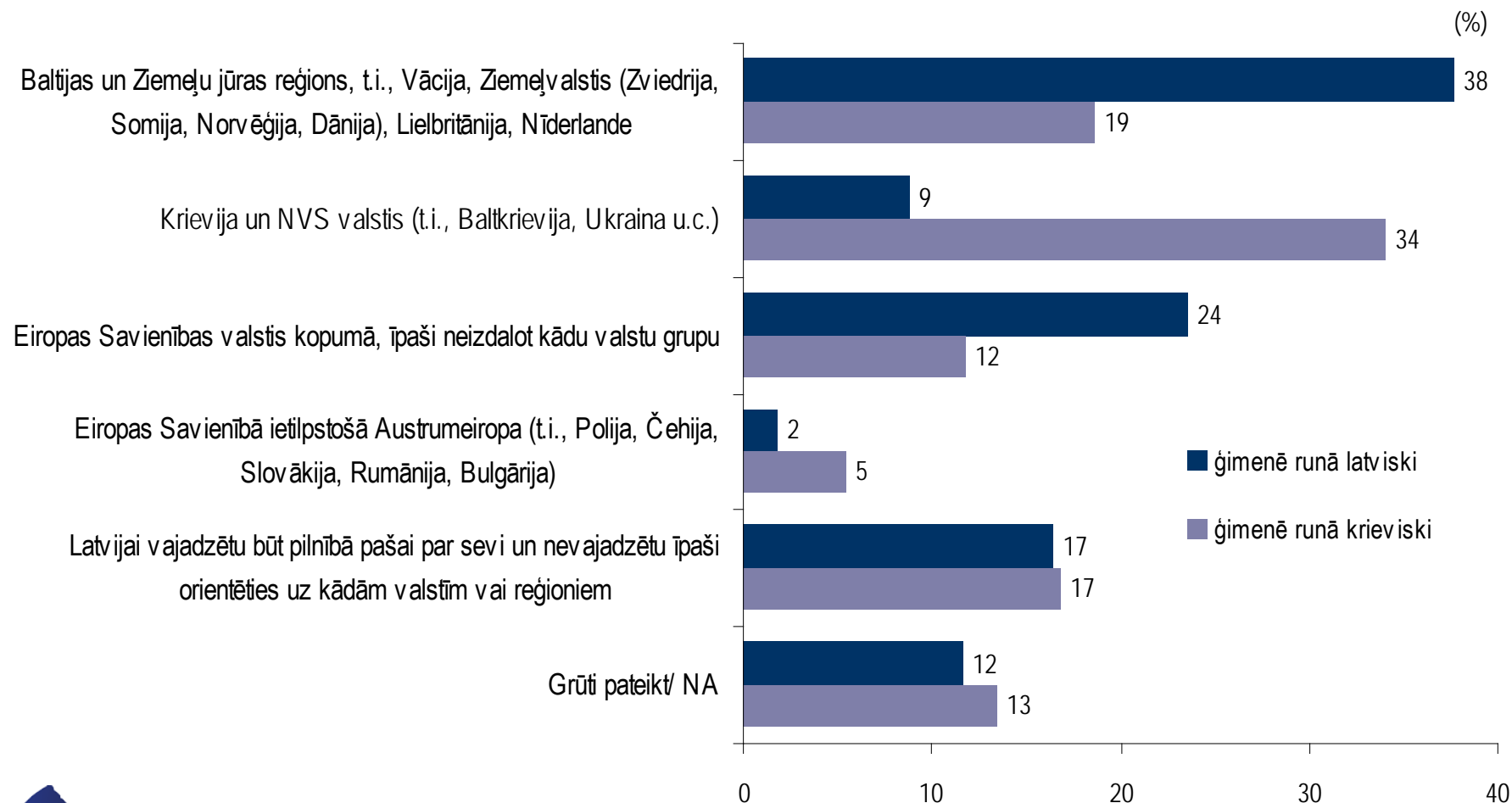
Bāze: visi respondenti, n=1018

SKDS dati

Latvijas ģeopolitiskā orientācija

Latvijas ģeopolitiskā orientācija / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

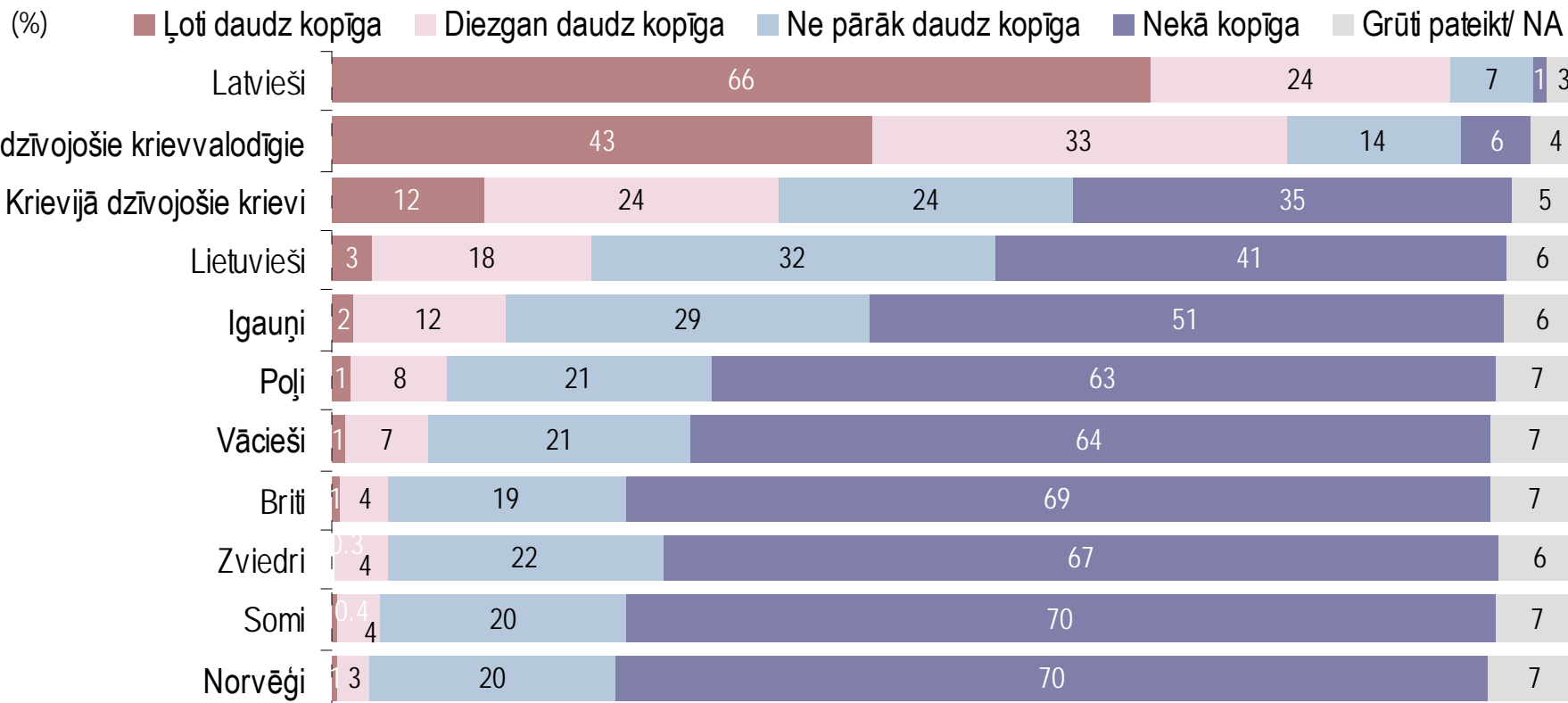
"Domājot par to, kādai būtu jābūt Latvijas ģeopolitiskajai orientācijai (t.i., kādā virzienā Latvijai vajadzētu vispirmām kārtām censties veidot gan saimnieciskās, gan kultūras saites), uz kādām valstīm vai to grupām Latvijai vajadzētu orientēties vispirmām kārtām?"

Uzskati par kopīgo ar dažādām tautām

Uzskati par kopīgo ar dažādām tautām

"Domājot par dažādām valstīm un tautām, kā Jūs novērtētu, cik daudz kopīga Jums ir ar šādām iedzīvotāju grupām? Vai Jums ir ļoti daudz kopīga, diezgan daudz kopīga, ne pārāk daudz kopīga vai nav nekā kopīga ar šādām iedzīvotāju grupām..."

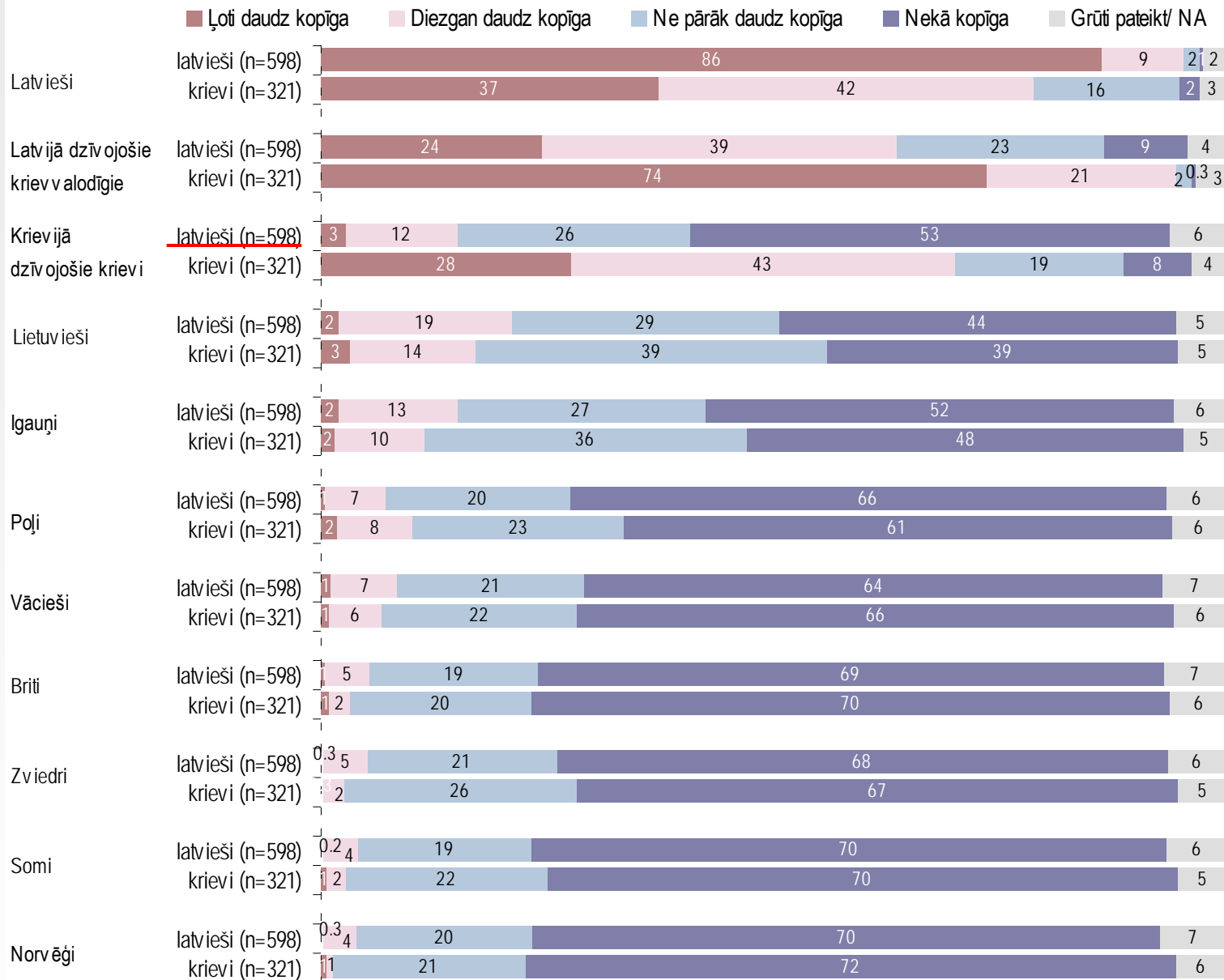

Bāze: visi respondenti, n=1018

SKDS dati

Uzskati par kopīgo ar dažādām tautām / atkarībā no tautības

"Domājot par dažādām valstīm un tautām, kā Jūs novērtētu, cik daudz kopīga Jums ir ar šādām iedzīvotāju grupām? Vai Jums ir ļoti daudz kopīga, diezgan daudz kopīga, ne pārāk daudz kopīga vai nav nekā kopīga ar šādām iedzīvotāju grupām..." (%)

Bāze: visi respondenti

SKDS dati

Protekcionsisms vai brīvais tirgus

Protekcionsisms VS brīvais tirgus

Q: "Kuram no šiem apgalvojumiem Jūs piekrītat vairāk?"

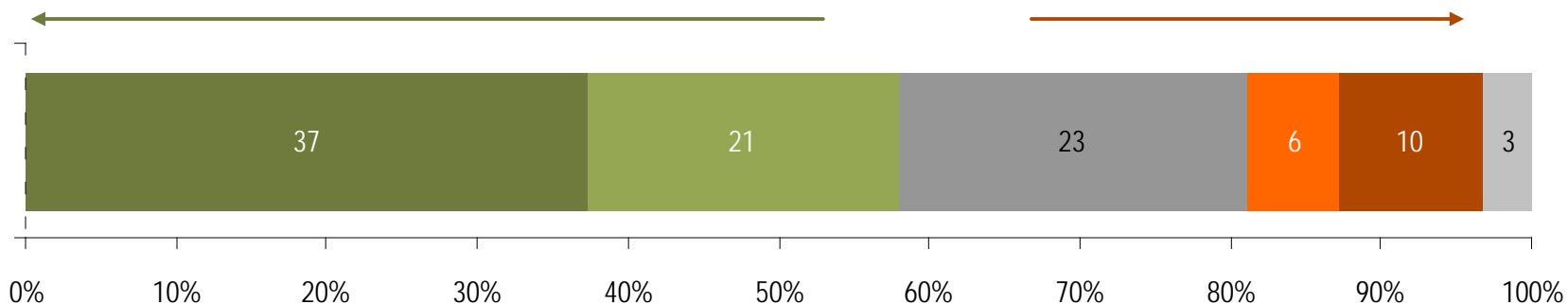
Atbalsts idejai ir mērīts piecu punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka respondents pilnībā piekrīt vienai pozīcijai, bet 5 - ka otrai.

■ (1) ■ (2) ■ (3) ■ (4) ■ (5) ■ Grūti pateikt

Valdībai ar visiem līdzekļiem būtu jāatbalsta vietējie ražotāji un vietējās preces, tai ar visiem pieejamajiem līdzekļiem būtu jācenšas aizsargāt Latvijas tirgu un vietējos ražotājus. Nacionālajam protekcionsismam ir jābūt vienai no valdības prioritātēm.

Lai patērētājiem būtu zemākas cenas un plašāks piedāvājums, valdībai būtu jānodrošina vienādas iespējas visiem uzņēmējiem: gan vietējiem, gan ārzemju. Lai patērētāji paši izvēlas, kas tiem labāk patīk.

Visi respondenti

Bāze: visi respondenti, n=1001

SKDS dati

58%

16%

Protekcionsisms vai brīvais tirgus

Protekcionsisms VS brīvais tirgus/ dažādu partiju atbalstītāji

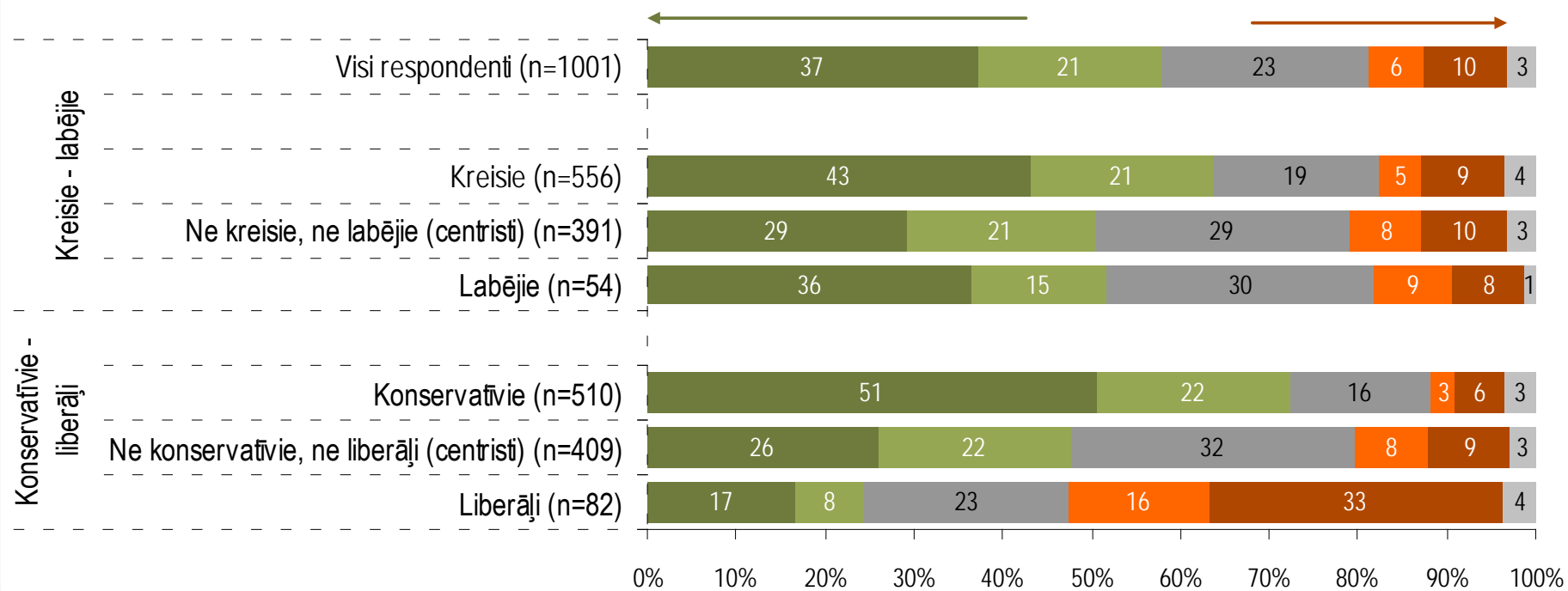
Q: "Kuram no šiem apgalvojumiem Jūs piekrītat vairāk?"

Atbalsts idejai ir mērīts piecu punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka respondents pilnībā piekrīt vienai pozīcijai, bet 5 - ka otrai.

(1) (2) (3) (4) (5) Grūti pateikt

Valdībai ar visiem līdzekļiem būtu jāatbalsta vietējie ražotāji un vietējās preces, tai ar visiem pieejamajiem līdzekļiem būtu jācenšas aizsargāt Latvijas tirgu un vietējos ražotājus. Nacionālajam protekcionsismam ir jābūt vienai no valdības prioritātēm.

Lai patērētājiem būtu zemākas cenas un plašāks piedāvājums, valdībai būtu jānodrošina vienādas iespējas visiem uzņēmējiem: gan vietējiem, gan ārzemju. Lai patērētāji paši izvēlas, kas tiem labāk patīk.

Bāze: visi respondenti

SKDS dati

Protekcionsisms vai brīvais tirgus

Protekcionsisms vai brīvais tirgus

"Kuram no šiem apgalvojumiem Jūs piekrītat vairāk?"

Atbalsts idejai ir mērīts piecu punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka respondents pilnībā piekrīt vienai pozīcijai, bet 5 - ka otrai.

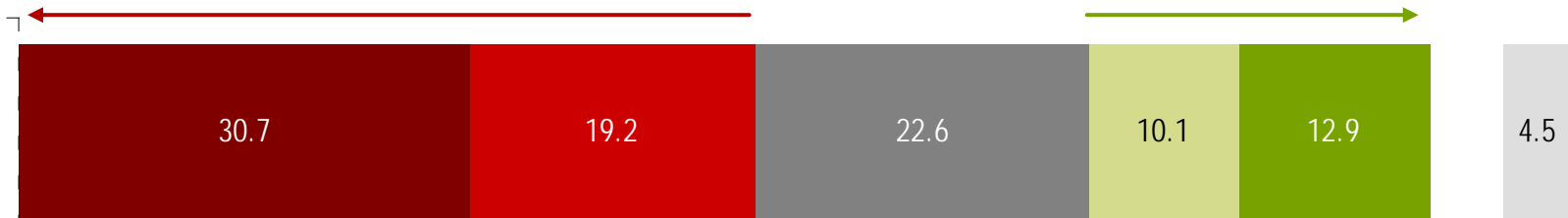
■ (1) ■ (2) ■ (3) ■ (4) ■ (5) ■ Grūti pateikt/NA

Valdībai ar visiem līdzekļiem būtu jāatbalsta vietējie ražotāji un vietējās preces, tai ar visiem pieejamajiem līdzekļiem būtu jācenšas aizsargāt Latvijas tirgu un vietējos ražotājus. Nacionālajam protekcionsismam ir jābūt vienai no valdības prioritātēm pat, ja tas nozīmē, ka patērētājiem ir jāmaksā augstākas cenas un pieejams šaurāks piedāvājums.

Lai patērētājiem būtu zemākas cenas un plašāks piedāvājums, valdībai būtu jānodrošina vienādas iespējas visiem uzņēmējiem: gan vietējiem, gan ārzemju. Lai patērētāji paši izvēlas, kas tiem labāk patīk.

(%)

visi respondenti

Bāze: visi respondenti, n=1018

SKDS dati

50%

23%

Latvietības robežas

Latvietības priekšnosacījumi

Latvietība - iedzimta vai iemācīta / atkarībā no tautības

"Kas, Jūsaprāt, būtu uzskatāmi par latviešiem?"

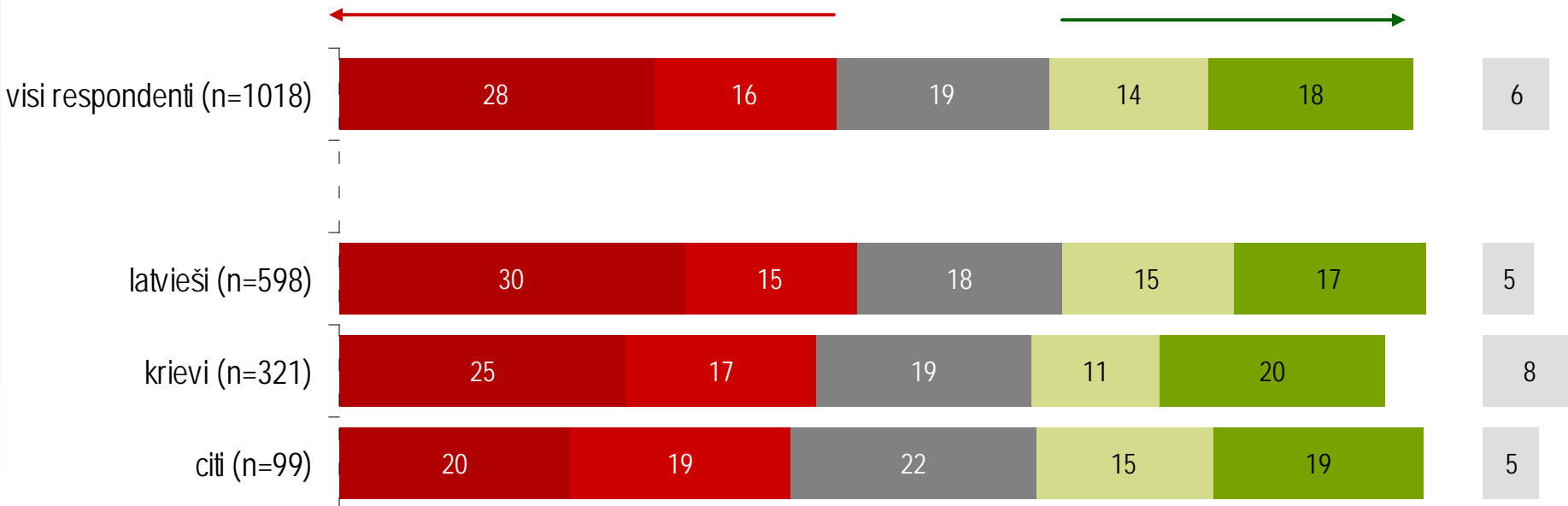
Atbalsts idejai ir mērīts piecu punktu skalā, kur 1 nozīmē, ka respondents pilnībā piekrīt vienai pozīcijai, bet 5 - ka otrai.

■ (1) ■ (2) ■ (3) ■ (4) ■ (5) ■ Grūti pateikt/NA

Tikai tie, kuru vecāki ir bijuši latvieši (t.i., latvietību nosaka etniskā izcelsme un asinsradniecība)

Visi tie, kuri runā latviešu valodā un latvisko kultūru ir pieņēmuši kā savējo (t.i., arī krievi un cilvēki ar citu ādas krāsu var būt latvieši)

(%)

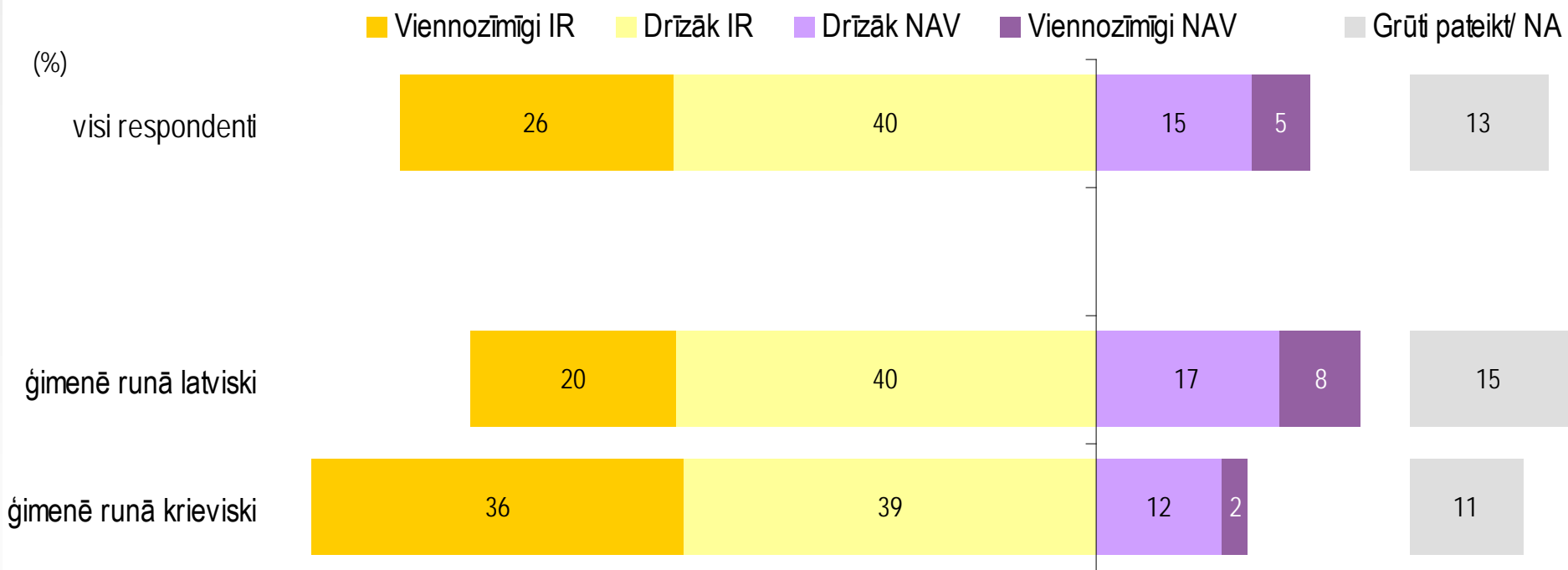
Bāze: visi respondenti

SKDS dati

Krievu mākslinieki latviskajā kultūrā

Latvijā dzīvojošo krievu mākslinieku darbi kā latviskās kultūras sastāvdaļa / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

"Vai, Jūsaprāt, Latvijā dzīvojošo krievu mākslinieku radītie darbi ir uzskatāmi par latviskās kultūras sastāvdaļu?"

Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

SKDS dati

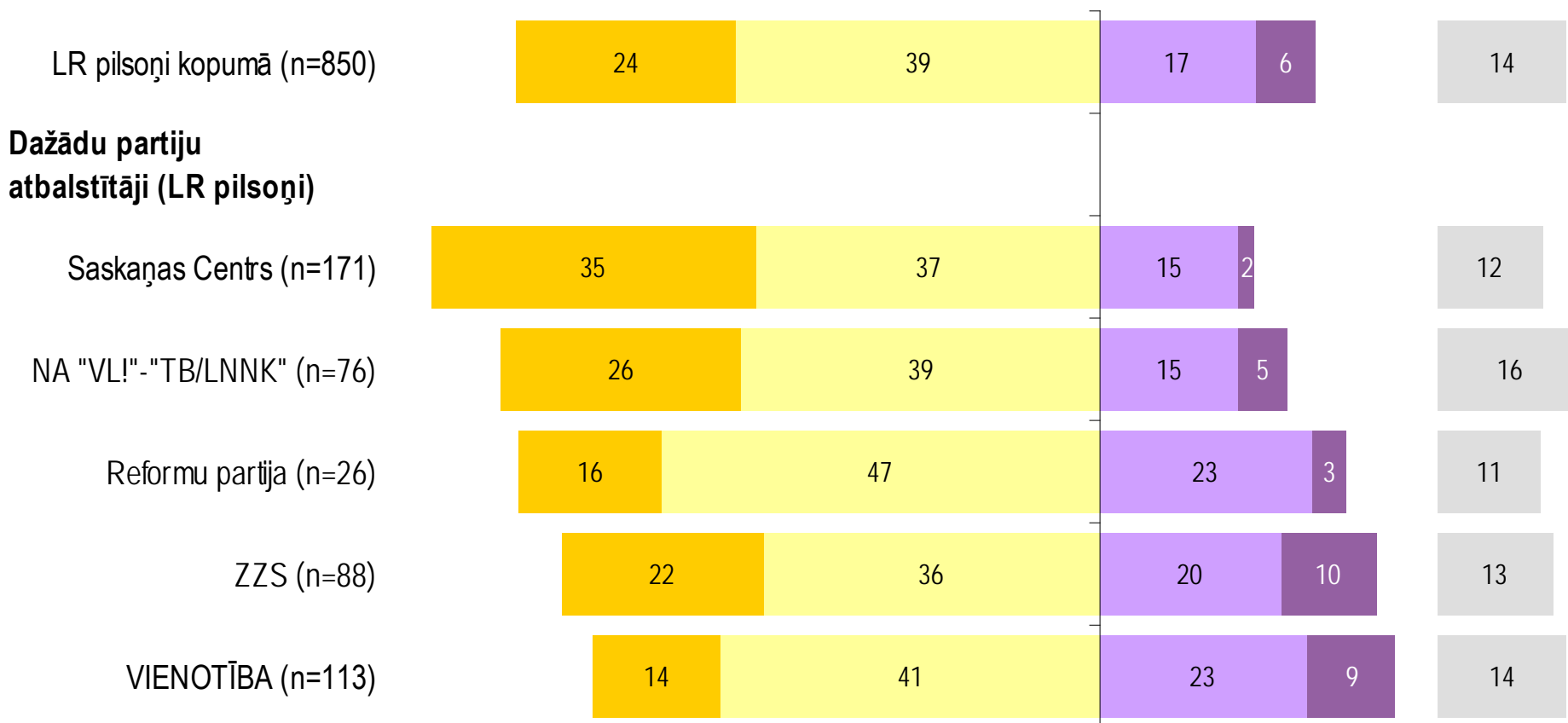
Krievu mākslinieki latviskajā kultūrā

Latvijā dzīvojošo krievu mākslinieku darbi kā latviskās kultūras sastāvdaļa / dažādu partiju atbalstītāji

"Vai, Jūsaprāt, Latvijā dzīvojošo krievu mākslinieku radītie darbi ir uzskatāmi par latviskās kultūras sastāvdaļu?"

(%)

■ Viennozīmīgi IR ■ Drīzāk IR ■ Drīzāk NAV ■ Viennozīmīgi NAV ■ Grūti pateikt/ NA

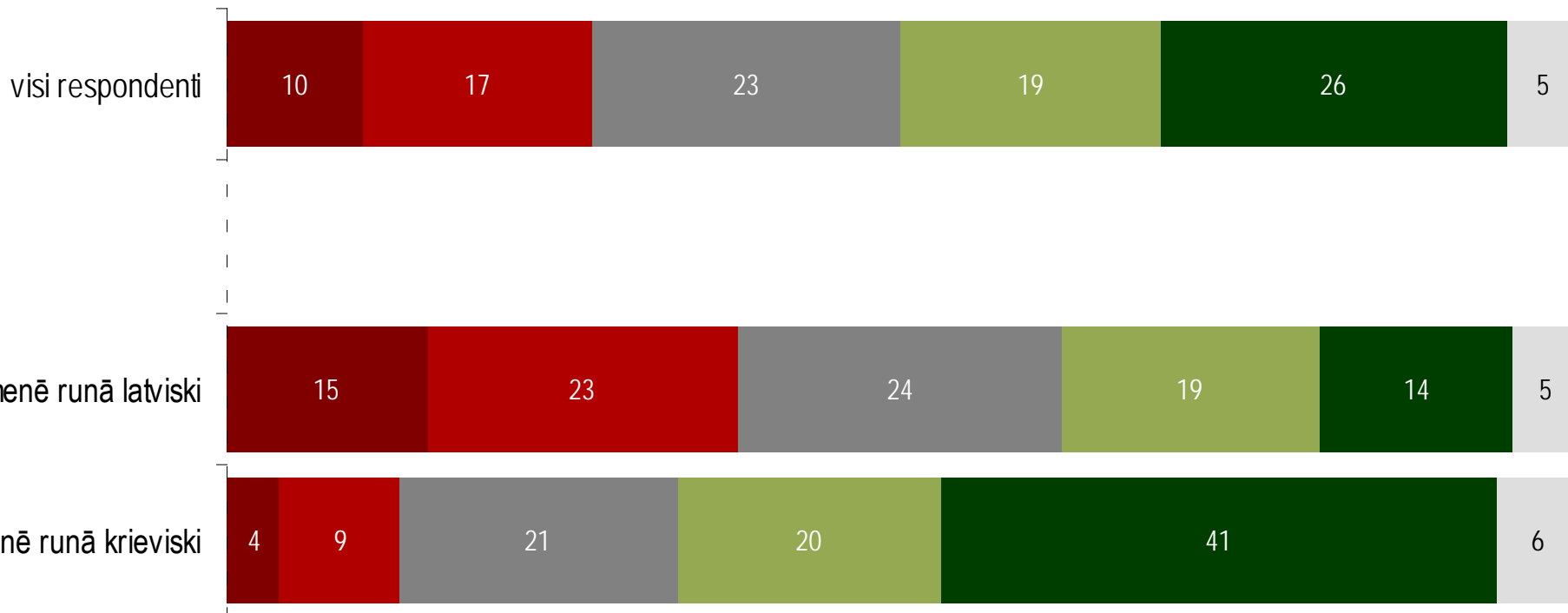
Bāze: LR pilsoņi

Attieksme pret migrāciju

Uzskati par to, vai katrai tautai jādzīvo savā vēsturiskajā dzimtenē / atkarībā no sarunvalodas ģimenē

"Lūdzu, novērtējiet katru no sekojošajiem apgalvojumiem: vispārīgi ņemot, katrai tautai būtu jādzīvo savā vēsturiskajā dzimtenē (t.i., latviešiem – Latvijā, krieviem – Krievijā, ukraiņiem – Ukrainā, īriem – Īrijā, zviedriem – Zviedrijā u.t.t.)" (%)

■ Pilnībā piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Ne piekrītu, ne nepiekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Nemaz nepiekrītu ■ Nav atbildes

Bāze: visi respondenti, n - skatīt respondentu soc. dem. profila aprakstu

SKDS dati

Tas arī viss!

Paldies par uzmanību!